

Ball de diables

Caldes de Montbui

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Alçada: 203

Coordenades:

Latitud: 41.63273
Longitud: 2.16264
UTM Est (X): 430254
UTM Nord (Y): 4609339

Classificació

Número de fitxa 08033 - 240
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Música i dansa
Estil / època: Contemporani
Segle XX
Any 1992
Autoria de l'element: Gustau Erill
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Restringit
Ús actual: Lúdic
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Caldes de Montbui (Pl. de la Font del Lleó, 11)
Autoria de la fitxa Laura Bosch Martínez
Data de registre de la fitxa: dv., 28/11/2008 - 01:00

Descripció

El ball de Diables és una escenificació de l'exèrcit de Satanàs que balla sota les ordres d'en Llucifer. Participen en aquest ball en Llucifer, la Diablessa (vestida amb faldilles i un barret anomenat tricopamela), les bruixes (vestides de negre i escombra amb pirotècnia). Aquests personatges van acompanyats al so dels timbalers. També en el ball hi ha un personatge conegut amb el nom de foguer, que s'encarrega d'encendre els petards.

Un altre personatge que acompanya als diables quan ballen són les saqueres, anomenades així perquè utilitzen les saques per guardar la pirotècnia. També forma part del ball una quimera anomenada "Godra", (bèstia amb cap de lleó, ales de rat-penat i cua de serp) que ha de ser portada per diables que carreguen la bèstia a les seves espatlles i la fan ballar al ritme dels timbals. També formen part d'aquest ball, els angelets, que utilitzen els versots per aturar els diables.

Història

L'any 1992, Gustau Erill, mestre d'institut, i filòleg va iniciar juntament amb un grup de joves del poble, la colla de diables. La idea fou recolzada pel tècnic de cultura que hi havia aleshores: en Pep Palacios i de tots els membres que composaven el consistori d'aquell moment. L'artista i titellaire, ja desaparegut, Romà Martí va dissenyar i va fer ell mateix els vestits, combinant tres colors bàsics: el blanc, el blau marí i el verd fosc. Els vestits consisteixen en una casaca amb caputxa i banyes, una capa i uns pantalons amb cua. Es van fer tornejat unes masses a un fuster, i un manyà va construir els ceptres del Llucifer i de la diablessa. El ceptre del Llucifer és una olla, El ceptrot de la diablessa és un ratpenat. Ramon Aumedes, es va encarregar de fer els barrets del Llucifer i de la diablessa. El primer cap de colla fou en Pep Gaspart, que juntament amb en Ramon Solé van portar el pes de la colla durant els primers anys. Les primeres actuacions van ser durant l'estiu del 1993, a Caldes, en la Festa Romana.

El bateig com a ball de diables va ser durant la festa major d'aquell any, a l'octubre, on es va fer el primer correfoc. Foren apadrinats per la colla de l'Arboç, i els diables de Sabadell. El ball de diables participen en correbars, bateigs de foc, versots, matinades, cercavila de focs, concurs de fotografies etc..

L'any 1995 es va crear la Festa del Foc i l'Aigua, coneguda com Escaldarium.

L'any 1999 el cap de colla passarà a ser l'Albert Morral.

L'any 2000 s'inaugura el drac de foc: una quimera.

L'any 2001 el cap de colla passa a ser l'Helena Pielias.

L'any 2003 el cap de colla va ser en Roger Riera.

L'any 2004 el cap de colla va ser l'Arnau Galí.

L'any 2005 la Txell Simarro va esdevenir la nova cap de colla.

Bibliografia

Internet. Federació de diables i dimonis de Catalunya. www.diablescat.org

Internet. Balls de diables www.wikipedia.org

Internet. Els diables de Caldes de Montbui. www.labanya.cat

